



T.C.  
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU  
(OMBUDSMANLIK)

**ŞİKAYET NO** : 2016/695  
**KARAR TARİHİ** : 09/08/2016

**RET KARARI**

**ŞİKAYETÇİ** :  
**ŞİKAYETÇİ VEKİLİ** :  
**ŞİKAYET EDİLEN İDARE** : Emniyet Genel Müdürlüğü  
**ŞİKAYETİN KONUSU** : Şikayet başvurusunun, idareden bilgi ve belge talebinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu hükümleri gerekçe gösterilerek reddedilmesine ilişkindir.

**ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ** : 12.2.2016

**I. USÛL**

**A. Şikayet Başvuru Süreci**

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilen ve 20/02/2016 tarih ve 2009 sayı ile kayıt altına alınan şikayet başvuru dilekçesi vasıtasıyla yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanabilmesi için, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 41'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile İmza Yetkileri Yönergesi'nin 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırılmasına geçilmiş ve 11.05.2016 tarihli Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Karar Önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

**B. Ön İnceleme Süreci**

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyet sahibinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksikliğin bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin incelenmesine ve araştırılmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

**II. OLAY VE OLGULAR**

**A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları**

3. .... Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan şikayetçi, şikâyet başvuru dilekçesi ve eklerinde özetle:

3.1. İçişleri Bakanlığı bünyesindeki Emniyet Genel Müdürlüğü'ne (EGM), .... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ..../2015 tarihli ve 2015/.... sayılı yazısına ekli olarak havale edilen .../2015 tarihli dilekçesi ile başvurduğunu; dilekçesinde, Resmi Gazete' de yayımlanan çeşitli mevzuatın (Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği, Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği, Suç Eşyası

Yönetmeliği ve Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu) yürürlükteki en son hallerinin ekleriyle birlikte tarafına gönderilmesini istediğini; EGM'ye yaptığı başvurusunu T.C Anayasası'nın dilekçe hakkını düzenleyen 74'üncü maddesi ile 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un 3'üncü maddesi kapsamında yaptığını ve bu hususu dilekçesinde de belirttiğini; fakat dilekçesinin, belirttiği mevzuat hükümleri kapsamında değil, "keyfi olarak" 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde değerlendirilerek, .../2015 tarihli yazı ile reddedildiğini belirtmiş;

**3.2.** Emniyet Genel Müdürlüğü'nün, başvuruçuların idareye ilettiği dilek ve şikayetleri T.C Anayasası ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi iç hukukumuzda uygulanan uluslararası sözleşmeler çerçevesinde inceleyerek, dilekçe başvurularını etkin, süratli, sağlıklı ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almasını; başvuruçuların herhangi bir mağduriyet yaşamamalarını teminen, ilgili idarenin bu konuda ihmal/kusur ya da kastının olup olmadığı konusunda gerekli incelemenin yapılmasını ve bu husustaki mağduriyetinin giderilmesini Kurumumuzdan talep etmiştir.

## **B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları**

**4. Emniyet Genel Müdürlüğünün** şikayetçiye gönderdiği .../2015 tarihli ve ..... sayılı cevabi yazıda ve bilgi-belge talep yazımıza istinaden gönderdiği ..../2016 tarihli ve .../2016 sayılı cevabi yazıda özetle:

**4.1.** Kişilerin bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin esas ve usullerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda belirlenmiş olduğunu,

**4.2.** Söz konusu Kanunun 8'inci maddesinin "Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurana bildirilir" hükmünü içerdiğini,

**4.3.** Dilekçede talep edilen bahse konu mevzuatın ise Resmi Gazete'de yayımlanmış olduğunu, ek ve değişiklikleri içeren son hallerine ise "mevzuat.basbakanlik.gov.tr" adresinden ulaşılabileceğini,

**4.4.** Dilekçe sahibinin internet erişiminin mümkün olmaması halinde, ilgili Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü tarafından, gerek görülüyor ise 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu'nun 10'uncu maddesi çerçevesinde belgenin gerektirdiği maliyet tutarı tahsil edilmek suretiyle talep edilen mevzuatın birer dökümünün dilekçe sahibine verilebileceğinin değerlendirildiği,

**4.5.** Başvuruçunun dilekçesinde 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında cevap istediğini belirtmesinin, Kurumlarının başvurusunu 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında değerlendirmesine engel olmadığını, başvuruçunun talebinin konusunun belge istenmesi olduğunu ve 4982 sayılı Kanunun 5'inci maddesi gereğince bilgi veya belgeye erişim taleplerinin 4982 sayılı Kanun kapsamında bulunduğunu, bu nedenle Kurumları tarafından herhangi bir hukuka aykırı iş veya işlemin gerçekleştirilmediğini belirtmiştir.

## **C. Olaylar**

**5.** Şikayet başvuruçusu tarafından şikayet başvurusuna eklenen belgeler ile ilgili idareyle yapılan yazışmalar sonucunda elde edilen bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde;

**5.1.** .... Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan .. isimli şikayet sahibi, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne hitaben yazdığı .../2015 tarihli dilekçesinde, Anayasamızın 74'üncü maddesi ile 3071

sayılı Kanun çerçevesinde, çeşitli mevzuat metinlerinin yürürlükteki en son hallerinin ek ve değişiklikleriyle birlikte tarafına gönderilmesini talep ettiği;

**5.2.** Şikâyetçinin bahse konu dilekçesi ..... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ..../2015 tarihli ve 2015/.... sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gönderildiği;

**5.3.** Emniyet Genel Müdürlüğünün dilekçeye cevaben yazdığı ..../2015 tarihli ve ....-...../.....-..... sayılı yazısında 4.2, 4.3 ve 4.4 no.lu paragraflarda değinilen hususlar belirtilerek şikâyetçinin talebi reddedildiği anlaşılmıştır.

**5.4.** Bunun üzerine, EGM'ye yaptığı başvurusunu T.C Anayasası'nın 74'üncü maddesi ile 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un 3'üncü maddesi kapsamında yaptığını ve bu hususu dilekçesinde de belirttiğini, fakat dilekçesinin belirttiği mevzuat hükümleri kapsamında değil, "keyfi olarak" 4982 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilerek, 24/12/2015 tarihli yazı ile reddedildiğini belirten şikâyetçi, 12/02/2016 tarihinde Kurumumuza şikâyet başvurusunda bulunarak; ilgili idarenin dilekçe başvurularını etkin, süratli, sağlıklı ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almasını, başvuru sahiplerinin herhangi bir mağduriyet yaşamamalarını teminen ilgili idarenin bu konuda ihmâl, kusur ya da kastının olup olmadığı konusunda gerekli incelemenin yapılmasını ve bu husustaki mağduriyetinin giderilmesini talep etmiştir.

#### **D. Kamu Denetçisi Mehmet ELKATMIŞ'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları**

**6.** Şikâyet konusuna ilişkin; Emniyet Genel Müdürlüğü'nden bilgi ve belge talep edilmiş, verilen cevabi yazılarda belirtilen hususlara "İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları" bölümündeki 4 üncü paragrafta yer verilmiştir.

### **III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE**

#### **A. İlgili Mevzuat**

**7. Anayasamızın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası** "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir." hükmünü; **4 üncü fıkrası** "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler." hükmü;

**8. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;** "Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir." hükmü yer almaktadır.

**9. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin "İfade özgürlüğü" başlıklı 19 uncu maddesinde;** herkesin kimsenin müdahalesi olmaksızın istediği düşünceye sahip olma hakkının bulunduğu, herkesin düşüncelerini açıklama hakkına sahip olduğu, bu hakkın, herkesin ülkesel sınırlara bağlı olmaksızın her çeşit bilgiyi veya fikri, sözlü, yazılı ya da basılı biçimde, sanat eserleri biçiminde ya da kendi seçeceği herhangi bir başka biçimde araştırma, edinme ve iletme özgürlüğünü de içerdiği, ancak, yasada bu hakların kullanılmasının özel bazı görev ve sorumlulukları da beraberinde getirdiği, dolayısıyla bunlara bazı sınırlamalar konulabileceği, öte yandan bu sınırlamaların yasada öngörülmüş olması ve başkalarının haklarına ve şöhretine saygı bakımından ve ulusal güvenliğin,

kamu düzeninin ya da kamu sağlığının ve genel ahlakın korunması bakımından gerekli olmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

## **10. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin;**

**10.1.** "İfade özgürlüğü" başlıklı 10 uncu maddesinde, herkesin ifade özgürlüğü hakkına sahip olduğu, hakkın, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve verme özgürlüğünü de kapsadığı... görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılmasının, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabileceği,

**10.2. "Etkili başvuru hakkı" başlıklı 13 üncü maddesinde,** Sözleşme'de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkesin, söz konusu ihlal resmi bir hizmetin ifası için davranan kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olsa dahi, ulusal bir merci önünde etkili bir yola başvurma hakkına sahip olduğu kaydedilmiştir.

## **11. 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un;**

**11.1. "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde,** bu Kanunun Türk vatandaşları ve Türkiye'de ikamet eden yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ile *idari makamlara yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvuruları kapsadığı;*

**11.2. "Dilekçe hakkı" başlıklı 3 üncü maddesinde,** Türk vatandaşlarının kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ve *yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahip olduğu;* Türkiye'de ikamet eden yabancıların karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilecekleri;

**11.3. "Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi" başlıklı 7 nci maddesinde,** Türk vatandaşlarının ve Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileri ve *kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine en geç otuz gün içinde gerekçeli olarak cevap verileceği;* işlem safahatının duyurulması halinde alınan sonucun ayrıca bildirileceği, hükme bağlanmıştır.

## **12. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun;**

**12.1. "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde,** anılan Kanunun amacının, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak, kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olduğu,

**12.2. "Yayımlanmış ve kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler" başlıklı 8'inci maddesinde,** kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin, bilgi edinme başvurularına konu olamayacağı, ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığının veya açıklandığının başvurana bildirileceği,

**12.3. "Bilgi ve belgeye erişim" başlıklı 10'uncu maddesinde,** kurum ve kuruluşların, başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyasını vereceği, bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının

verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hâllerde, kurum ve kuruluşların, ilgilinin yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslını incelemesi ve not alabilmesini sağlayacakları...; başvurunun yapıldığı kurum ve kuruluşun, erişimine olanak sağladığı bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden erişimin gerektirdiği maliyet tutarı kadar bir ücreti bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsil edebileceği,

**12.4. “Başvuruların cevaplandırılması”** başlıklı 12'nci maddesinde, kurum ve kuruluşların, bilgi edinme başvurularıyla ilgili cevaplarını yazılı olarak veya elektronik ortamda başvuru sahibine bildirecekleri; *başvurunun reddedilmesi hâlinde bu kararın gerekçesi ve buna karşı başvuru yollarının belirtileceği hükümlerine* yer verilmiştir.

## **B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar**

**13. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2005/3292 Esas ve 2008/1633 Karar sayılı ve 12/06/2008 tarihli kararında;** "..... Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanacak olan 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu'nun, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek amacıyla çıkarılmış olduğu, Yasanın 4'üncü maddesinde, herkesin bilgi edinme hakkına sahip olduğu, 5'inci maddesinde ise, kurum ve kuruluşların bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü oldukları" belirtilmiştir. Kararda, *"4982 sayılı Yasanın anılan hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, idari aşamada dahi kişilerin bilgi ve belgelere erişmelerinin bir hak olarak kabul edilmek suretiyle yasal güvenceye kavuşturulduğu, bu hakkın ancak Yasada belirtilen hallerde sınırlanabileceği anlaşılmalıdır; bilgi edinme hakkı demokratik ve şeffaf bir yönetimin gereği olarak kabul edilmektedir"* ifadelerine de yer verilmiştir.

## **C. Kamu Denetçisi Mehmet ELKATMIŞ'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi**

**14.** Kamu Denetçisi tarafından, şikâyetçinin başvurusunun idarece dilekçe hakkı kapsamında değil, bilgi edinme hakkı kapsamında değerlendirilmesi işleminde hukuka aykırılık olmadığı, dolayısıyla talebin bu yönüyle reddine; ancak talep edilen bilgi ve belgelerin şikâyetçiye verilmemesi işleminin Bilgi Edinme Hakkı Kanununun amacına ve öngördüğü ilkelere aykırı olduğu gerekçesiyle söz konusu bilgi ve belgelerin şikâyetçiye verilmesi yönünde Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına tavsiyede bulunulmasına ilişkin Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı Önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

## **D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe**

**15.** Şikâyetçi 3 no.lu paragrafta belirtildiği üzere; başvurusunun dilekçe hakkı kapsamında değerlendirilerek, talep ettiği bilgi ve belgelerin verilmesi, ayrıca talebi reddeden idarenin ihmali, kusuru ya da kastının olup olmadığı konusunda inceleme ve araştırma yapılması suretiyle mağduriyetinin giderilmesi talep edilmektedir.

**16.** Şikâyetçinin başvurusunun dilekçe hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği iddiasına ilişkin olarak; Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un kapsamı "her türlü dilek ve şikâyetlerin" iletilmesine yönelik iken, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, sadece bilgi ve belge taleplerini kapsamaktadır. Şikâyetçinin bilgi/belge talebi de özel nitelikli Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında olup idarenin şikâyetçinin talebini bu Kanun hükümlerine göre değerlendirmesinde hukuka aykırılık tespit edilemediğinden şikâyetçinin iddiası yerinde görülmemiştir.

17. Şikayet sahibinin EGM’den talep ettiği bilgi/belgelerin kendisine gönderilmemesi nedeniyle, ilgili idarenin bu konuda ihmali, kusur ya da kastının olup olmadığı konusunda gerekli incelemenin yapılması ve mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkin olarak;

18. 4982 sayılı Kanunu’nun 8 inci maddesi bilgi edinme hakkının istisnaları kapsamında yer almakta olup, yasa koyucunun kurum ve kuruluşlarca yayımlanan veya kamuya açıklanan bilgi veya belgelerin, bilgi edinme başvurularına konu olamayacağı şeklindeki hükmü düzenleme amacı, kişilerin yayımlanmış veya kamuoyuna açıklanmış olması suretiyle hâlihazırda erişim imkânı bulunan bilgi ve belgeler için bilgi edinme başvurusunda bulunmasının ve kamu kurum ve kuruluşlarının bu şekilde gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesidir. (BEDK Kararları Işığında Açıklamalı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu Yayınları: 4 ; 1. Basım, Nisan 2015, sf. 43)

19. Şikayetçinin talep ettiği mevzuatlar ilgili resmi gazetelerde yayımlanmış olup, söz konusu mevzuatlara “[mevzuat.basbakanlik.gov.tr](http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr)” adresinden halihazırda erişim imkanı bulunduğu gibi şikayet başvurusunun da bu mevzuatların ulaşılabilir olmadığına dair herhangi bir iddiası bulunmamaktadır. Bu durumda, idarenin **4982 sayılı Kanunu’nun** "Yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler" başlıklı 8'inci maddesini gerekçe göstererek başvurusunun bilgi/belge talebini reddetmesi ve bu talebi reddederken, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgenin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığını başvurana bildirmesi yönündeki işleminde hukuka aykırılık tespit edilememiştir. Diğer yönden şikayet başvurusunun hürriyeti kısıtlı olup, cezaevi idaresine bu konuda başvurduğunu öne sürmediği gibi, dosya içerisinde de cezaevi idaresine başvurusuyla ilgili her hangi bir bilgi, belge ve delile rastlanmamıştır.

20. Yukarıdan bu yana anlatılanlar, şikâyet başvurusunun iddiaları, idarelerin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat, yargı kararları ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; şikayet başvurusunun bilgi ve belge talebinin 4982 sayılı Kanun kapsamında olduğu ve istenilen mevzuatların yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler niteliğinde olduğu, idarenin de söz konusu mevzuatların ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığını şikayet başvurusuna bildirildiğinden, idarenin işleminde hukuka aykırılık tespit edilememiş olup şikayetin reddi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

21. Her ne kadar Kamu Denetçisi tarafından; talep edilen bilgi ve belgelerin şikayetçiye verilmemesi işleminin Bilgi Edinme Hakkı Kanununun amacına ve öngördüğü ilkelere aykırı olduğu gerekçesiyle söz konusu bilgi ve belgelerin şikayetçiye verilmesi için Emniyet Genel Müdürlüğü’ne ve Adalet Bakanlığı’na tavsiye önerisinde bulunulmuş ise de; gerek yukarıda açıklanan gerekçelerle gerekse şikayetçinin yukarıda açıklandığı üzere Adalet Bakanlığı’na her hangi bir başvurusunun bulunmadığı göz önünde bulundurulduğunda, 6328 Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca gönderme kararı verilmeden ve bu konudaki başvuru hakkında idari başvuru yolları tüketilmeden karar verilemeyeceğinden Kamu Denetçisinin tavsiye önerisine katılmak mümkün olmamıştır.

## **E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme**

22. 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikayete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan haklara da aykırı bir durum tespit edilememiştir.

## F. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

24. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasasında da yer verilmiştir.

25. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikâyet başvurusu kapsamında, şikâyetçiye İdare tarafından süresi içinde gerekçeli olarak cevap verildiği, idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde İdarenin "kanunlara uygunluk", "makul sürede karar verme", "hesap verilebilirlik", "kararların gerekçeli olması", "kararların geciktirilmeksizin bildirilmesi" ilkelerine uygun davrandığı, ancak idarenin, şikâyetçiye verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği bu nedenle karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uymadığı anlaşılmış olup, idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

## IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

### A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 17 nci maddesinin 8 inci fıkrasına göre, Kamu Denetçiliği Kurumu'na dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup; anılan Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

### B. Yargı Yolu

27. 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması" başlıklı 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır" hükmü yer almakta olup; 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 20 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde .... İdare Mahkemesi'ne yargı yolu açıktır.

## V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **ŞİKAYETİN REDDİNE,**

Kararın şikayetçiye ve **EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TEBLİĞİNE**,  
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

**e-imzalıdır**

M.Nihat ÖMEROĞLU  
Kamu Başdenetçisi